

Előfizetési feltételek.
 Egész évre . . 5 frt — kr.
 Félévre . . . 2 frt 50 kr.
 Hivatások, községek, köz-
 segí jegyzők és tanítók
 részére egész évre 3 frt.
 Italmérők és koreszmáro-
 sok részére az Italmérők
 köz önyé-vel együtt
 egész évre 4 frt.

Az előfizetések
 postautalvánnyal
 eszközöndök.

Egyes számok 10 kr-ával
 kaphatók a kiadónál.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
 többzoriért 1½ kr. fi-
 zendő. Bélyegdíj minden
 egyes beiktatásért 30 kr

A NYILTÉRBEŒ.

minden 3 hasábos gar-
 mond sor díja 15 kr.
 Hirdetőrödák, előfizetők
 vagy gyakori hirdetők
 tetemes díjkedvezményben
 részesülnek.

Kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. I. em.)
 küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
 Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
 — VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
 a kiadóhivatalba (Főter, 8. szám alá) intézendők.
 Lapfoglalónos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Nincs kitérés.

Csak nemrégiben emlékeztünk meg lapunk első helyén, hogy a megyebeli főszolgabírói kerületek új kikerekítése és a székhelyek áttétele napirendre fog kerülni, e tényeket örvendetes tudomásul hozva hírül a nagyközönségnek.

Hogy nem alap nélkül hoztuk a hírt s fűztük hozzá a kellő kommentárt, igazolta ezt a szeptember 4-iki rendkívüli közgyűlés, amelyen felolvastattott a m. kir. belügyminiszter rendelete, hogy a vármegye közönsége halaszthatatlanul intézkedjék a főszolgabírói székhelyeknek áthelyezése iránt ott, ahol a főszolgabírói székhely nem esik össze a járásbírói székhelyével.

A miniszteri rendelet tehát tulajdonképp csak a nyu. tyai főszolgabírói hivatalnak Rimaszombatba, a feledinek Rimaszecsre, a jolsvainak Nagy-Röczére leendő áthelyezéséről szól.

Akik azonban a helyzetet itt Gömör-megyében ismerik, azok tudhatják, hogy a megyei székhelyek áthelyezésével a kerületek új kikerekítését is meg kell ejteni, sőt fontos közigazgatási, állami és nemzeti érdekek megkívánják újabb főszolgabírói kerületnek vagy kerületeknek a felállítását.

Mert ha eltekintünk minden újabb alkotástól, vajjon képzeihető-e és megengedhető-e lenne, hogy Tiszolcztól a szolgabírói hivatal messzebb vitessék, t. i. Rimaszombatba és ne közelebb, t. i. Tiszolcra. Hisz itt nap-nap után olyan merényletek kerülnek felszínre, amelyek megkívánják, hogy a

közigazgatás vasmarokkal nyuljon a panslavizmus darázs-fészkébe és Argus szemekkel őrködjék a veszedelmes elemek felett.

Ettől a céltől pedig nem szabad távolodnunk, inkább közelítsünk ahhoz, s ne riadjunk e részben vissza semmi áldozattól sem.

Hisz ha a tiszolczi viszonyok részére lenne csak lapunk berendezve, — minden számban hozhatnánk egy-egy terjedelmesebb cikket, amelyben az ottani veszedelmes állapotokat újabb és újabb megvilágításban mutathatnánk be.

De akkor, mikor már ennyire jutottunk, midőn Tiszolcz a milleniumi pótdó ellen is felebbezést jelent be és abban nemzetet és hazát sértő módon tiltakozik a pótdó ellen, midőn nyíltan merészel ellenünk fellázadni, akkor a tettek mezejére kell lépniünk és nemcsak a honárulókat büntetni, hanem a veszedelmes irányzatnak erős gátat is vetni, nehogy a mótely tovább terjedjen.

A rendezést azonban más vidékeken fontos közigazgatási érdekek is megkívánják s nagyon szomorú lenne, ha arra hivatkoznánk, hogy vigye keresztül a rendezést az államkormány az államosítás alkalmával, szomorú lenne ez, mert először lehet, hogy az államosítás csak évek múltán következhetik be, addig pedig ezek az állapotok fenn nem tarthatók, másodszor pedig, mert a megoldást az államosításra bizni annyi lenne, mint aláírni a megye részére a szegénységi bizonyítványt, hogy a megye egy ilyen nagyobb szabású rendezésre aggro-

rára és végelgyöngülésben szenvedő haldoklására való tekintetből képtelen

Ezt pedig mi alá nem írhatjuk soha, mert a megye alkotó, uralkodó képességét vitattuk mindig, ahogy tényleg a megye ha egyszer akarja, ez a kérdést meg is oldhatja.

Van azonban még egy fontos indok, amely azt sugalja, hogy a megye intézze el ezt a kérdést, s ez jelenleg még meglehetősen saját kedve szerint intézi el azt, de ha egyszer az államosítás bekövetkezik, — tetszik neki a rendezés, vagy sem, az állami elintézésbe bele kell nyugodnia.

Hogy a közönség meggyőződjék arról, miszerint a törvényhatóság a rendezés elől el nem zárkozhatik, adjuk a belügyminiszter rendeletét:

43662. szám.

Gömör-Kishont vármegye közönségének

Rimaszombatban.

Már 1893. évi június 27-én 41694-ik szám alatt kelt rendeletemben felhívtam volt a vármegye közönségét, hogy oly javaslatot terjesszen elém, melylyel a közigazgatási járások és járásbíróiságok székhely-azonossága iránti követelmény megvalósulást nyerjen.

Mint hogy pedig úgy a közigazgatás, mint az igazságszolgáltatás fontos érdekei meg nem engedik azt, hogy ezen kérdés megoldása elhalasztassék, ezennel felhívom a vármegye közönségét, hogy a szóban levő székhely egyesítés ügyében megállapodását legközelebbi közgyűléséből hozzám okvetlenül terjessze fel

TÁRZA.

BUDAPESTI LEVEL.

— A »Gömör« hanyag levelezőjétől. —
 (A »Gömör« eredeti tárczája.)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Közel két hónapja sétálgat az öreg globus bácsi a rezes képtű nap asszony körül a mióta én a rajta történt eseményeket demográfiai és közegészségügyi világhanyagsággal elfeledtem megírni az én kedves »Gömör«-ömnek

Az alatt az idő alatt az én pegazusomat a csampás Aeskulap nyargalta. Beteg voltam tudniillik s a papom már-már az utolsó kenettel pofozgatott, mikor megkaptam a »Gömör«-t, a hol azt olvastam, hogy táncmester rugdossa a plafont Batyiba.

— Tyhűj a rezfüttyülőjét domine pater! Sohse halunk meg!

Hiába kenegett oldalba a szentirás mondásaival, majd a bibliával az én páterom, rohanam a Kossuth Lajos-utczába. Nagy c-oda volt ott tudniillik. Festetits gróf miniszteri ellenjegyzéssel irt egy leiratot a hesseni legyekhez, felhiva őket egy általános kongressusra. Útközben az egyiknek a Babiagóra csúcsába ütődött a lába, azt kötözték ott a mentők. A megsérült Mr. Cecidonya destructort aztán rávették, — hogy a Wekerle dános birtokán felállított családka vetésbe rakja petéit, a hol az államgazda állítólag maga fogja a légyivadék jövődjét alá-

szántani, a mely alkalomra a miniszteri rendelet hatályon kívül helyeztetik s a fodrász segédek önképző-köre három tagú százás bizottság élén tiszteleg a városi huszárnál.

Ezek a rémséges dolgok történtek ott. Azután a fülembé került valami:

— Roty! roty! tro — tro — troty!

A muzeumkertből jött. A katona banda fuvalkodott ott a kert közepén. Az oszlopok impozánsan megvoltak világítva, a muzeum lépcsőzet telve kopaszokkal, a bejáró előtt rendőrség. Ahol rendőrség van, ott dulakoznak.

Ugy is volt. A plebejusok megakarták nézni a világ minden részéről összeszaladt bölcseket s oda »ezibilinek kusti« volt. Történt tolongás, zajongás, egy-egy suttymba elszalajtott maró hatású »Andris«, »Mihaszna« szó, a mely bosszúra ingerelte Sélley fiait.

A tudósok épp a »vitis vinifera« ötven éves multját bizonyították szűk nyaku palaczkokból, mikor megérkeztem. Később már nem bizonyították, hanem makogtak. Azután bebizonyították, hogy a föld az élettelen testeket vonzza. És, hogy a sugartörés a csillagokat eredeti helyzetüktől néha szaporítja. Mikor aztán a föld közepébe akartak bújni, hogy az izzó belsőbe krampampulit csináljanak, a szalaszó bizottság bemutatta a dunát és a dunnát. És lón horkolás és fogaknak csikorgatása . . . Ily fojt le az ismerkedési estély, egész az ismeretlenségig . . .

Azután folytának tovább az érdekesítő fejtegetések, ülések, a hol többek közt a következő megállapodásra jutottak:

— Ruha nélkül a tél hideg!

— A ki szomjas, igyék vizet!

— Ki pénzt ad ki, mindig fizet!

— A koporsó szörnyen rideg!

(Az öreg Tinódy bácsi de szét kergetné ezeket az urakat, ha ugy élne.)

Miután az urak ezt kimondták volna, elhátarozták, hogy mindnyájan meghalnak, előbb azonban meglekintik az aquineumot. Azután öszsejárták a színházakat és végül megostromolták a Fiume kávéházbéli kasszírót, — a ki rendkívül barátságos és odaadó magaviseletet tanusított az idegenekkel szemben.

Különbön tetszett a barátságos idegeneknek a felképeléssel egybekötött szocialista gyűlés, és az öszeres egyesület tevékenysége, kik házról-házra járnak szónokolni, mint egykor az apostolok s gyűjtik a spodium és papirgyárak felvirágoztatására a csontot, rongyot . . .

Ezen a héten Cló a kásás kofa, letette a tollat s egyébről sem irt, mint a kongresszus utóhangjairól. Rettenetes barom volt az az öngyilkos, a ki a héten vitte véghez azt a kellemes új dolgot, mert a saját ugyan agyon hallgatta hősi bátortalanságát. Nem történt semmi, semmi, — mindössze egy új dolog, hogy a boltok tele vannak kongresszus árukkal. »Kongresszus szivarszipka«, »kongresszus háló sapka«, »kongresszus puha kalap« stb. stb. le egészen az ingombig

Hanem ez aztán új a — szemtelenségig!

Azért nem fogja ön rossz néven venni, hogy ezen a héten fellépjek kongresszus levelezőnek és megígérjem, hogy ezentul rendesebben kopog-

Tudatni kívánom ezen alkalommal a vármegye közönségével, hogy az igazságügy-miniszter ur fontos törvénykezési tekintetknél fogva a mai járásbíróági székhelyek megmaradásához feltétlenül ragaszkodik. Tekintettel erre, tekintettel továbbá arra, hogy mind a három járásban, melyben a közigazgatási és a törvénykezési székhely különböző helyeken vannak, a közigazgatás szempontjából is előnyösnek jelentkeznek, ha a közigazgatási járási székhelyek a járásbíróági székhelyekre helyeztetnek át, mert Rimaszombát és Rimaszécs járásbíróági székhelyek minden tekintetben messze túlszárnyalják Nyustya és Feled járási székhelyeket, mert továbbá Nagy-Röcze város járásbíróági székhely a nagy-röczei járásnak sokkal inkább képezi központját, mint Jolsva város járási székhely, mindezeknél fogva az mutatkozik kívánatosnak, hogy nyustyai, feledi és jolsvai járási székhelyek a járásbíróági székhelyeket képező Rimaszombatba, Rimaszécsre és Nagy-Röczére helyeztesse nek át

Budapesten, 1894. július hó 30-án.
HIERONYMI.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

A f. hó szeptember 4-ikére kitűzött rendkívüli közgyűlés tárgysorozata nem volt valami hosszú, de azért általános, nagy érdeklődéssel néztek a megyebizottsági tagok a tárgyalás elé. A mult közgyűlésen gyámpénztárnokká megválasztott Szentiványi Géza még nem foglalta el az állását, Ragályi Géza a főpenztárnok pedig egészségi állapotára való tekintetből 4 heti szabadságot kért.

Utóbbinak kérelme annál inkább indokolt volt, mert már hosszú idő óta tölti be mindkét pénztárnoki állást, ami nem csekély feladat, sőt fárasztó és egészséget igénybe vevő.

E mellett a helyzet mellett ha Ragályi Géza megkapja a szabadságot, úgy a pénztár tisztviselő nélkül marad, a mi pedig képtelenség, úgy, hogy ideiglenes helyettesítésről kellett volna ezen esetre gondoskodni, ami azonban egy olyan fontos intézménynél, mint a megyei pénztárnál nem igen engedhető meg, csakis a legvégső szükség esetében.

A helyzet kulcsa tehát Ragályi kezében volt. Mihelyt ő visszavonja kérelmét, az ügyek menete biztosítva van. Ragályi ezt meg is tette.

De mi történik az alpenztárnokkal? Ez a kérdés is megoldást nyert, — lemondott.

Most már jön az utolsó kérdés, hogy mi történik az alpenztárnoki állással?

Az nagyon természetes, hogy a legközelebbi közgyűlésen be fog történni, azonban a pénztárnoki teendők olyan súlyosak, hogy indokolt volna, miszerint addig is Ragályi mellé ideiglenes alpenztárnokul valaki kineveztessek? De kicsoda?

Bizonyára az lenne a legcélravezetőbb, ha az neveztetnék ki ideiglenes alpenztárnoknak, a kinek egy újabb választás esetére a legtöbb kilátása van a megválasztásra. S minthogy Horváth Lászlót a közbizalom szívesen fogja az alpenztárnoki állásban látni, ahogy nem is bizalom hiányából esett el a mult választásnál sem, elő-

tatok a redakció ajtaján és folytatom a nyolcadik főbűnt, a czikkirást!...

Hopp! Majd elfelejtettem. A korzón kinos incidensnek volt tanuja a sétáló közönség. Két ur egymás lábára hágott:

— Uram!
— Nos?
— Én Behr vagyok!
— Szemtelenység! Ha még Medve, Róka, vagy Spicz volna. De Behr! Hát kit hinak ma Behrnek? Pfuj, zsidó!
— Uram... ez sértés!
— Itt a névjegyet!

A sértegető távozik. A sértett lángvörös arcczal rohant a gázlámpa elé. Oda tartja a névjegyet. Ez áll rajta:

IZIDOR DAIDELITLEMELACH,
sachter

Hogy elválasszam a saját nevemet ettől a zamatos foghagyma hangzásu ur nevével, a ki úgy látszik gyűlöli a Behreket, eme néhány választó sorban kérдем a mélyen tisztelt publikumot, hogy a sokféle képpen ismert abszurdumokból tudna-e ennél hamarosan tökéletesebbet címemre megküldeni?

Annak adok egy fej — vöröshagymát.

Gelsei Bíró Zoltán.

reláthatólag ő fog ideiglenesen alkalmaztatni, a kinek ez nagyon jó előiskola lesz a végleges alkalmazás idejére. Különben Horváth László a megyei körökben általánosan és különbség nélkül közkedveltségű férfi, kit eszes, művelt szorgalmas embernek ösmer mindenki s még azok is, kik a mult választásnál Szentiványira szavaztak, bizonyára sajnálták, hogy két állás nincs úresedésben, hogy Horváthra is szavazhattak volna egyszerre Annál jobban biztos lehet Horváth az új választás alkalmával a megyei közönség bizalmáról.

A közgyűlésről a következőkben számolunk be:

A közgyűlési terembe pontban 11 órakor lépett Hámós László főispán, ki elfoglalván előnöki székét, szívélyes szavakban üdvözölte a megjelent megyebizottsági tagokat, megköszönte, hogy a közügyek iránti nemes érdeklődésnek ezuttal is a tömeges megjelenés által élénk és beszédes tanujelét adták s kérve a megjelenteket, hogy a nagyérdékű tárgyakat, a melyek a rendkívüli közgyűlés egybehívását indokolták, tárgyalják a megszokott tárgyilagos felfogással. Az ülést megnyitja. (Harsány eljenzés.)

Főispán ezután a feledi főszolgabíró kérelme folytán, azt alaposnak találván, Kossuth József ügyvédet tiszteletbeli szolgabíróvá nevezi ki. Kossuth az esküt nyomban letette.

Lukács Géza főjegyző olvassa, hogy Szentiványi Géza megyei alpenztárnok, betegeskedésére való tekintetből állásáról lemondott.

Hámós László kimondja határozatát, hogy a megye közönsége a lemondást sajnálattal tudomásul veszi.

Lukács Géza olvassa Ragályi Géza kérényét, egészségének helyreállítása végett, négy heti szabadságidő engedélyezése iránt.

Nyomban olvassa az állandó választmány határozatát, mely szerint a fennforgó viszonyok között, midőn a gyámpénztárnoki állás nincs betöltve s így a gyám és közigazgatási pénztár a szabadságolás esetére az ügyekben jártas helyettes tisztviselőnek át nem adható, a pénztárnok pedig jártas tisztviselő nélkül nem lehetnek, a kért szabadságidőt ezuttal nem engedélyezi.

Hámós László főispán szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a szabadságidő nem azért tagadtatott meg a főpenztárnok urtól, mert az arra érdemtelen lenne, hanem mert a viszonyok gátolják az engedély megadását.

Szentiványi Árpád nem óhajt az ügühöz szólani, csak előterjeszteni óhajtja, hogy a főpenztárnok ur beláthassa, hogy a fennforgó viszonyok között lehetetlen az engedélyt megadni, de legyen meggyőződve, hogy mihielyt az alpenztárnoki állomás be lesz kellező töltve, a kellő szabadságot megfogja kapni, 14 napra megkapja az alispántól és a közgyűlés sem fogja megtagadni a 6 heti szabadságot.

Ragályi Géza visszavonja kérényét. (Élénk eljenzés.)

Szentiványi Árpád, a maga részéről köszönetet mond Ragályinak s azt hiszi, hogy ebben osztozkodni fognak a többi jelenlevők is. Az alpenztárnoki állásra a választás a legközelebbi közgyűlésre kitűztetik.

Hieronymi belügyminiszternek lapunk vezérezkette után ösmertetett leirata a főszolgabírói székhelyek áthelyezése tárgyában olvastatott fel ezután.

A leirat a szolgabírói kerületek kikerekítése tárgyában kiküldött bizottsághoz utasítottat.

Hámós László főispán előadja, hogy több oldalról történt felszólalás, miszerint a horkai cellulose gyár a megfertőzött mérges szüredéket a Sajó folyóba boasztja, a mi által a Sajó vize megmérgeztetik. Kéri a legszigorubb vizsgálatot és intézkedést.

Bornemisza László alispán jelenti, hogy deleléskor a disznó és marha csordákat a folyó vízbe állítják és ez által a vizet itatásra hasznavehetetlenné teszik. Sérlemes ez most kivált, mikor a szárazság folytán a kutak kiszáradtak s a marhahatás a folyóvízre van utalva. Kéri egy közgyűlési végzés kibocsátását, hogy a folyó vízben csak itatni szabad, de csordát beállítani tilos.

Kubinyi Géza is kéri a legszigorubb intézkedést.

Szabó György polgármester az intézkedést csak a folyó évre kéri s ellenzi, hogy az állandósíttassék.

Az intézkedés elhatározatott. Egy két kisebb fontosságú tárgy elintézése után Hámós László főispán megköszöni a kiváló érdeklődést és tárgyilagos hozzászólásokat s a közgyűlést éljenek közt berekeszti.

Tanítók bankettje.

A rozsnó-egyházmegyei kath. tanítók XII-ik nagygyűlésének ünnepélyes befejezését képezte az a fényes bankett, a melyet a nagygyűlés tisz-

teletére a rimaszombati katolikus egyház hívei rendeztek a helybeli katolikus olvasókör kerti helyiségeiben.

A bankettnek a legszebb idő kedvezett. Az egymás mellett hosszúra nyúló, virágdíszszel ékeskedő asztaloknál olyan nagy számban — ember az ember hátán — és olyan válogatósan foglaltak helyet a vendégek, hogy bátran elmondhatjuk, miszerint kevés ily látogatott bankettet látunk Rimaszombatban. Az asztaloknál 172-en foglaltak helyet. Legnagyobbrészt urak, de voltak hölgyek is, az első est szereplői és tanítók nejei. Az ebédnél, a melyet a katolikus családok készítettettek és fiatal hölgyek szolgáltak fel, a legválogatottabb publikum jelent meg. A notabilitások közt ott voltak: Marzsó Géza kanonok, egyházi tanfelügyelő, Groó Vilmos világi tanfelügyelő, Szabó György polgármester, Badinyi Gyula főkapitány, Mészáros Bálint plébános, Ragályi Géza, Hányi Győző kir. ügyész, Szeredinszky Sándor alügyész, Kishonthy Gyula ügyvéd, Kishonthy József gyógyszerész, Lokcsánszky Endre fogházfelügyelő, dr. Löcherer Tamás orvos, Malik Vilmos adótárnok, Bruckner Ferenc fogalmazó, Koren Viktor főerdész, sok előkelő lelkész, az összes tanítók, a rimaszombati polgárság sok kitűnősége. A lakomán mindvégig lelkes hangulat uralkodott. Az első két felköszöntőt Marzsó Géza kanonok mondotta, éltetve XIII. Leo pápát és Ő Felségét a királyt. Uthly Antal történelmi visszapiillantásokkal igyekszik igazolni a főpápas hazafiaságát és a püspöki kart, közte a rozsnói püspököt élteti. Timko Mihály egy kellemes felköszöntőben fejti ki a tanítók hivatását és élteti azok pátrónusát Marzsó Gézát. Marzsó Géza kanonok a fonalat folytatja és az ég áldását kéri a néptanítókra. Tóth Géza a katolikus néptanítók egyik vezetőjét Groó Vilmost élteti. Groó Vilmos büszkén vallja magát a katolikus néptanítók vezérének és inti őket a nemes küzdelemre.

Politsek rimaszombati s. lelkész élteti Rimaszombati polgármesterét Szabó György kifejti, hogy az ő törekvése egyenlő osztó igazságot adni minden hitfelekezetenek, élteti a tanítókat. Bahéry élteti a rimaszombati olvasókört, mely nem azért alakult, hogy a vallásfelekezetek közt a viszályt szítsa. hanem azért, hogy az autonomikus erők egyesítse s minthogy a katolikusoknak autonómiajuk nincsen, addig míg megkapják, olvasókörökben tömörülnek, hogy mire az autonomia bejön, szervezve legyenek. Élteti a polgári olvasókört. Makkay a rimaszombati hölgyeket, de kivált azokat élteti, kik a pompás ebédet főzték s nagylelkűen az ebédnél felszolgáltak.

Okolicsányi egy humoros felköszöntőben szintén a hölgyeket élteti és köszönetet mond azoknak, a kik a műkedvelői előadásban felléptek.

Timár István élteti Mészáros Bálintot, kinek fényes rendezői talentumát mindenki bámulhatja. A felköszöntőknek sé hossza, se vége nem volt. A fél két óratól 4 óráig tartott ebéd után az ifjuság tánczra perdült, az öregebbje az asztalokhoz húzódott és a mulatság folyt a késő éjjeli órákig.

H I R E K.

— Horváth László osgyáni földbirtokost, mint közgyűlési rovatunk megírása után értesülünk, Hámós László főispán kinevezte ideiglenes megyei alpenztárnokká. Az esküt letette és hivatalát elfoglalta.

— Királynapok. Ő Felsége szeptember hó 17-én déli 12 órakor indul Balassa-Gyarmatra, hova előreláthatólag d. u. 3—4 óra között érkezik. A szomszéd (tehát a gömöri is) törvényhatóságok a székház előtti kordonok által elzárt s fentartott téren gyülekeznek s a király megérkezésekor a székház bejáratának két oldalán, eső esetén pedig a kapubejárat alatt foglalnak állást, honnét egyenkint lesznek a tisztelgéshez felhíva. Az udvari ebédet szeptember hó 17., 18., 19., 20. 21-en mindenkor esti 6 órakor tartatnak, melyre a meghívók az udvarmesteri hivatal utján lesznek a meghívottaknak kiadva.

— Szabó László telegkönyi irnok áthelyeztetett Tornallyára, a kir. jbróság mellé felállítandó telegkönyi hivatalhoz

— Alapítvány. Kalocsay Béla, a nemrég elhunyt törvényszéki jegyző 300 frtot hagyományozott a rimaszombati római katolikus olvasókörnek.

— Tábori élet. Mozgalmas életet fog egy hétre t. remeni a katonaság, amely a balassagyarmati nagy gyakorlatokra készül. Négy ezred gyalogság, két ezred lovasság, több tüzér-batteria van városunkban összpontosítva két gyalogdandárra alakítva Klobus altábornagy vezetés alatt. Barna Imre szervezési képességeinek, fáradsat-

lanságának fényes bizonyítványt szerzett, hogy a körülbelül 700) embert fenakadás nélkül volt képes városunkba elhelyezni. Folyó hó 7-én a déli óraker érkezett meg a vezérkar, Losonc felől pedig a 25 ik gyalogezred s Miskolcz felől az eperjesi 67-ik ezred rezervistái vonultak be hosszú kolonokban. Az eperjesiek a vonaton érkeztek. 8-án reggel tartotta bevonulását a Klobus altábornagy parancsnoksága alá helyezett hadosztály (2 dandár, 4 gyalogezred, a 25., 85., 67. s 34. számú) Rimaszombatba, négy katonai zenekar harsogó indulói mellett, nagy közönségtől fogadtatva és kísérvé utjában. A csapatok pompásan néztek ki és nem látszott meg rajtuk az átélt sok fáradság. Isten hozta a hadsereget, érezze magát körünkben jól!

— **A csizi fürdő,** mint levelezőnk írja, az elmúlt idényben nagy látogatottságnak örvendett. A vendégek listája bizonyítja, hogy a fürdő hirneve elhatott az ország minden zugába és a külföldön is már nagy figyelmet ébreszt. Szeptember 7-ig volt rendes állandó fürdővendég 468, az átutazók száma 500-at tesz ki. — Sic itur ad asta.

— **Körorvos választás.** Dr. Gaál Gusztáv, városunk szülötte, a harkácsi egészségügyi körorvosává választott egyhanglagon. A rokonszenves fiatal ember tehetséges tagja az újabb orvosgenerációnak s nincs kétségünk, hogy meg is fog felelni a beléje helyezett bizalomnak.

— **Az egyetemi ifjúság** folyó hó 2-án a Széchenyi-kert-ben rendezett mulatsága a legjobb hangulathoz folyt le. Nem sokan voltak, de a jókedv dolgában mi kívánni valót sem hagyott a multság. — A gömörmezei egyetemi ifjúság körének javára rendezett multságának az eredménye: Bevétel 108 korona, kiadás 97 korona 62 fill., marad 10 kor. 38 fill. Ebből felüfizetes: dr. Szabó Samu, Somogy Géza, Baksay József, Murgacs A. özv. Löcherer Tamásné 1—1 korona, Örszesen 6 korona. Tiszta jövedelem 10 korona 38 fillér. A rendező-bizottság nevében: Jaczkó Pál

— **A rimaszombati daiárda** folyó hó 9-én hangversenyt rendez a Széchenyi-kert-ben 40 kros belépti díj mellett. Ugyanekkor a kerti helyiségben a katonazenekarok egyike is hangversenyezni fog. A katonaság főparancsnoka a Barna Imre alkapitány által tolmácsolat kérelemnek a legnagyobb örömmel tett eleget.

— **Mükedvelői előadás.** A kath. olvasókör mükedvelői által folyó hó 4-én a Három Rózsa-nagytermében előadott Parasztkisasszony népszínmű élvezetes estét szerzett a közönség azon részének, amely az előadáson megjelent. Az est hősei Mihályi és neje voltak, kik a legtöbb tapost arattak. Kiténtek rajtuk kívül Hollósy Mariska, Sarinay Margit, Hollósy Anna, Majorossy Erzsike, Király Anna, Tóth Aranka. A férfi szereplők is egytől-egyik megállták a helyüket.

— **Gömöri lovak.** A Budapesten folyó évi október 5—9-ig a Tatterszállban tartandó luxus lóárveréshez Farkas Ábrahám ket négyes, négy kettős fogatot és egy hátsó lovat mutat be előadásra. A kitünő lónevelő bizonyára szép sikert fog lovaival aratni.

— **Tanítók nagygyűlése.** Népevelésünk érdekében tett legkisebb mozgalom is megérdemli fontosságánál fogva, hogy papírra jegyezzük, annál örömebben teszem ezt, midőn a rozsnyó-egyházmezei róm. kath. tanító egyesületnek Rimaszombatban tartott XII évi közgyűlésének lefolyását röviden nyilvánosságra hozom. A megye központjában mindenki különböző okokból felelősen figyelemmel leste ez összejövetel erkölcsi és anyagi sikerét. Az erkölcsi sikerért legmélyebb köszönettel tartozik a tanítói testület ngos és főt. Marsó Géza egyházmegyei tanfelügyelő urnak, akit Timkó Mihály és Poliesek Rezső az egyesület nevében szeptember 4-én délután a helybeli állomásnál örömmel üdvözölhettek. A helybeli kath. olvasó-egylet helyiségében tartott előértekezlet után a tanító-egyesület tiszteletére rendezett jótékonycélu mükedvelői előadás következett. A nagyszámú érdeklődő közönség már az első felvonás alatt érdemelt elismerésben részesíté a buzgó szereplőket. Feszült figyelem és érdeklődés kíséte az egész darabot, végül pedig szünni nem akaró tapsvihar és meg-megújuló éljen-va az összes mükedvelők lelkesítő jutalma. E vidám kedélyhangulatnak teljesen megfelelt az utána rendezett táncmultság. Folyó hó 5-én reggel fél 9 óraker a Veni Sancte-val egybekötött szentmiseáldozat bemutatása után a kath. olvasó-egylet helyiségében négy vármegyéből egybegyűlt tanítók előtt ngos és főt. Marsó Géza egyházmegyei tanfelügyelő ur tudományos felolvasásával megnyitotta a díszes közgyűlést. Díszesnek mondhatom, mert szerencsés vala sorraiban üdvözölhetni a tanügy előkelő barátait: ngos Groó Vilmos kir. tanfelügyelő, tek. Szabó

György, Badinyi Gyula és Nagy Ferencz urakat, mint a város képviselőit és Törköly József igazgató urat. Marsó Géza általános figyelem és érdeklődés mellett feltüntetett tudományos okokkal támogatva az iskolákra vonatkozó egyház és állam közötti jogi viszonyt. E jogi értekezést alaposan és fontosságánál fogva a közgyűlés kinyomtatni egyhanglagon elhatározta. A számos tárgy fontossága és a lelkes ügybuzgóság miatt a gyűlés csakis 1 és fél óraker volt befejezhető.

— **Horka magyar elnevezése.** E cím alatt a »G. K.« helyi lap legközelebbi (36) számában av van monda, hogy a hagyomány szerint Horka község neve Özörény volt régen, míg lakosai el nem tótosodtak s az Özörény név helyett, a melyet kiejteni nem tudtak, Horkának (halom) nevezték el a falut, amelynek lakossága ma már teljesen magyar. Mikor a »G. K.« szerkesztősége fenti cím alatti közleménykének lapjában helyet adott, aligha jó forrásból merített ismét. Azért kérem tek Szerkesztő urat, méltóztatnék az említett lap közleményének idézett passzusát rectificálni akként, hogy 1. Horka ösmagyar lakosai soha el nem tótosodtak. Légből kapott állítás, hogy a hagyomány az ellenkezőt tartaná. A valódi hagyomány, a helyi viszonyok, sőt teljesen hitelt érdemlő feljegyzések minden kétséget kizárólag bizonyítják, hogy Horkának a »G. K.« szerint is ma teljesen magyar lakossága el nem tótosodhatott. 2. Az elnevezést illetőleg tudni kell, hogy Horka neve régen éppugy lehetett Ivánka, mint Özörény, mert jelenlegi lakosainak őselei, ezen két lakóhelyről (romjai most is láthatók) vízhiány miatt elhúzózkodtak s a község mostani helyén levő Kis-Majorral (ez idő szeriet Dusza-Palaco fundusok) egyesülve a bős és áldott meleg vizű forrás tövében községgé alakultak. Már most, hogy az újonnan alakult község azért nevezetett Horkának, mert állítólag eltótosodott lakosai az Özörény nevet kiejteni nem tudták, azért is helytelen kombináció, mert ha a »zatyafiak« nyelve kitérőt volt az Özörény szóban, könnyen ráfordul az Ivánka vagy Major nevekre s ezek valamelyike után nevezik el a falut. Valami másból kísérelje meg azért a »G. K.« authenticus (?) tudósítóját, illetve cikkirója kimagyarázni e Horka elnevezést, de semmi esetre sem ösmagyar lakosainak eltótosodásából. Hogy a hagyomány e részben mit mond, megszugom neki. Ugyanis, minthogy szóban levő község lakossága három helyről egy helyre húzózkodott, szegénységét egy helyre horta össze: innen Horta volna és volt a község eredeti. A Horta nevet később, a tót hangzásu s értelmű Horkával, történelmünk gyászos korszakainak magyarfaló tisztviselői (német, cseh, szloven) cserélték fel. A lakosokat nyelvökben, nemzetiségökben meg nem törhették, eltótosították hát lakhelyöket. Ezek után megjegyzem, hogy ha Horka lakosai valaha eltótosodtak, akkor Ázsiából ezer esztendő előtt kijött eleink is tótokká lettek, mire e szép hazát elfoglalták s annak földén letelepedtek, továbbá, hogy ha Horka község előjárósága, a millenium ünnepére igen helyesen megmagyarosítja a helység nevet, mellőzze az Özörény nevet, mint olyat, melynek csupán hangzása magyar, de értelmi jelentése nincs. Ha az eredeti Horta nevet, arra való tekintettel, hogy belőle idővel ismét Horka legyen, szintén tanácsos figyelmen kívül hagyni, más hangzásánál, értelménél fogva alkalmas nevet kell kisütni. Ilyen név lehetne például »Vörös-Halom«, »Vörös-Hegy«, mert hármas halomról: hegyre épült, amely hegy — talajánál fogva — azt kiegészítő részeivel »Vöröstetőnek« nevezetik. Vagy el lehetne nevezni, lakosainak kétségbevonhatatlan magyarsággal való tekintettel »Magyar-Szög«-nek, megkülönböztetésül a közeli hasonló fekvésű s hegy szögeletbe épült tót községektől. Ezek legjobb szándéku észrevételei egy horkinak.

— **Többen uratnak.** (Anyag egy új »Viszhangra«.) En abban a meggyőződésben voltam és vagyok, hogy egy hírlapi cikk valótlanúságot nem tartalmazhat. Önök »többen« azt mondják: közsönettel vettük volna (t. i. az ismertést), ha... bizonyosan, ha feldicsértem volna a t. testület működését... ha... stb. Bocsnát, én csak az igazságot irhattam. Ezt »Többen« urakkal szemben egyedül is megvédem. Elismerem különben, hogy abban igazságuk van, hogy e t. testületnek »talán« én is tagja vagyok; — »talán« önök is? Erdélyi.

— **Lapunk zártakor** vesszük azon kellemes tudósítást, hogy a feleli állomás előzőkeny modoru pénztárnokát, Dubizmay urat, Balogfala állomásra állomási főnökké nevezte ki a m. á. v. igazgatósága.

— **Paiócz Kálmán** jól szervezett zenekara az elmúlt héten visszaérkezett Alsó-Tátrafüredről, hol a fürdőidény alatt a közönség teljes megelegedésére játszott.

— **Nyilatkozat.** A »Gömör« mult heti számában »Rendőrkapitányunk figyelmébe« cím alatt közölt hírlap Récsey és Háfner aláírással egy nyilatkozatféle jelent meg, a »Gömör-Kishont« című helybeli lapban, — mely közleményünket »nemtelen bosszu által sugalt ragalomnak« nevezi és holmi reputációról is tesz említést. Amennyiben pedig a nehezelt hírt én irtam, azért és az abban foglaltakért a felelősséget minden irányban civállalom s majd a sajtóper folyama alatt ki fog tűnni, hogy rá-galmaztam-e? Hogy pedig »aljas bosszu« nem vezérelt a cikkecske megírásánál, az beigazolást nyer az által, hogy a nyilatkozók épen nem alkalmasak és érdemesek arra, hogy irányukba komoly gentleman ily érzelmeket tá-maszthasson: velük parancsolni és rendelkezni szoktunk, kiknek engedelmeskedni kell és nem nyilatkozni, azon lenni, hogy a felmerült panaszokat orvosolják, a visszaéléseket elnyom-ják, kik szerencsájüknék tarthatják, hogy saját érdekükben figyelmeztetve lesznek az elfajult állapotokra, amely figyelmeztetéssel szemben a tiszteletteljes megadás s nem henczegés a szerepük, hogy t. i. felelni nem érdemes. Ez az arrogancia meg fogja kapni a megtorlást. Reputációról sem beszélhetnek a nyilatkozók, mert velük szemben társadalmi szempontból ilyen-ek alapja nem is lehet. Üzleti szempontból eredő reklámhajtás az egész nyilatkozat, már pedig realis alappal bíró üzlet reklámhoz folyamodni nem szokott, azt igazolja azon tény is, hogy nemcsak sajtóügyi feljelentéssel fenye-getőznek, de megkísérlik a közvéleményt nyi-latkozattal a maguk részére hódítani. »Ne higgy a... nek!«

Náray J. A.

A lap tulajdonos megbízottja és felelős szerkesztő:
SZELESS ÖDÖN.

Segéd-szerkesztő: CSERNAY DÁNIEL.

Piaczi árak.

Rimaszombatban 1894. szeptember 7. tartott heti vásáron:

Tisztabuza forint 5.50—6.50, rozs 5.30—5.50, árpa 5.80—6.—, zab 3.80—4.—, kukorica 4.50—5.—, krumpli 1.25—1.40, bab ———— mmázánkint. — Marhabús 44 kr., Borjúhús 48 kr. Sertésbús 48 kr. kilogrammonkint a rkapitányi hivatal,

Rozsnyón 1894. évi szeptember 7. tartott heti vásáron

Tisztabuza frt 5.20, rozs 3.40, árpa 3.60, zab 3.80 kukorica 3.50, bab 5.00., kása 6.90 hektoliterenkin Sulyán Sándor, rkapitány.

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

A művelt közönség okulására kijelentem, hogy emberi méltóságomat tagadnám meg, ha Pál Gyula névre hallgató szolgabírósi irnokkal a történek után többé szóba ereszked-ném. Prosit!

Feleden, 1894. szeptember 7.

Schönik Ödön,

m. királyi postamester.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy a mai naptól kezdve sódár (főtt és nyers) mindenkor friss minőségben kapható üzletben Továbbá Rohonczy-féle czukordinnye és szép csemege-szőlő leszállított árakon. Talisman-pezsőg. — Igen jó fehér asztali bort, literenkint 30 krajczárért.

HEKSCH BERTALAN

fűszer s csemegekereskedése a »Fekete kutyához« RIMASZOMBATBAN.

3079—1893. szám.

Hirdemény.

Rimaszombat város tulajdonához tartozó a Tompa Mihály-utcai beltelek a rajta lévő ugynevezett pástor-házal s egyéb összes építményekkel együtt a f. évi szeptember hó 17-nek délutáni 2 óráján a városi tanács-teremben tartandó nyilvános szóbeli árverés utján el fog adatni.

Az árverelni kívánók 250 frt bánatpénzt tartoznak letenni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalnál addig is megtekinthetők.

Kelt szab. Rimaszombat r. t város tanácsának 1894. évi augusztus hó 17-én tartott üléséből.

Szabó György,
polgármester.

